

AMFIBIEËN IN DE ACHTERHOEK

DE KNOFLOOKPAD

VALA

SAMEN WERKEN AAN EEN OPTIMAAL LANDSCHAP

KNOFLOOKPAD

De knoflookpad is één van de meest bedreigde amfibiesoorten in Nederland. Er zijn landelijk nog 40 restpopulaties bekend, waarvan er twee in de Achterhoek voorkomen, namelijk één bij Gorssel en één bij Zieuwent.

Na het verdwijnen van de open rivierduinen vond de knoflookpad zijn weg in het Achterhoekse agrarisch cultuurlandschap. Door het verdwijnen van landschapselementen en toenemende intensivering van het grondgebruik heeft de knoflookpad het ook in ons cultuurlandschap moeilijk gekregen. Het is daarom belangrijk dat we rekening houden met de knoflookpad en samen een optimale leefomgeving creëren voor deze bijzondere soort.

■ WEERGAVE VERSPREIDING
KNOFLOOKPAD IN DE ACHTERHOEK
PERIODE 2009-2018

DE KNOFLOOKPAD HERKENNEN

OGEN

Uitpuilende ogen met verticale pupil

KLEUR

Gelige tot bruine kleur met donkere vlekken op de rug en rode en oranje vlekjes langs de zijkant van het lichaam

LENGTE

Maximaal 8 centimeter lang

ACHTERPOTEN

Grote graafknobbels aan zijn achterpoten om zich achterwaarts in de losse grond in te kunnen graven

De knoflookpad ontleent zijn naam aan de knoflookgeur die het afscheidt bij gevaar

DE OPTIMALE LEEFOMGEVING

De knoflookpad houdt van goed doorgraafbare zandbodems met een afwisseling van begroeiing en open plekken. Dit kunnen open loofbossen, maar ook akkers en (volks)tuinen zijn. Het voortplantingswater is vrij groot met een diepte van ongeveer een meter. In zeer droge zomers valt de poel droog, waardoor de poel vrij van vis blijft. Vissen eten eitjes van de knoflookpad en andere amfibieën. Een optimale poel kent verder een rijke onderwatervegetatie en is bij voorkeur gelegen in de zon.

WAAR EN WANNEER KOM JE DE KNOFLOOKPAD IN

MAART – APRIL

Knoflookpadden trekken in april naar het water, in een vroeg voorjaar zelfs al in maart.

APRIL – JUNI

De mannetjes roepen 's avonds en 's nachts onder water om de vrouwtjes te lokken. Vooral in april tot soms in juni zetten ze lange, dikke eisnoeren af van 40 tot 70 centimeter lengte.

De larven zijn nog groter dan de volwassen padden. De dikkoppen kunnen uitgroeien tot soms wel 20 centimeter.

HET JAAR TEGEN?

JULI – SEPTEMBER

Na de voortplanting verblijven de knoflookpadden in het zomerhabitat waar ze overdag ondergronds verblijven. 's Nachts komen ze boven de grond om op zoek te gaan naar voedsel.

OKTOBER – MAART

De knoflookpad graaft zich voor de overwintering in op een diepte van enkele decimeters tot meer dan een meter.

ALS GRONDGEBRUIKER KUN JE DE LEEFOMGEVING V

UITBREIDEN VAN LEEFOMGEVING

► Neem deel aan agrarisch natuurbeheer en laat een poel of kruidenrijke graanakkers en kruidenrijke akkerranden aanleggen.

VOLDOENDE VOEDSEL

► Creëer een omgeving waarin de knoflookpad voldoende voedsel kan vinden, zoals kevers, insectenlarven, vliegen, mieren, regenwormen, slakken en spinnen. Dit voedsel vindt hij vaak in bossen, bosranden, rondom heidevelden en in moes- en volkstuinten en akkers.

Wees zuinig op je omgeving en houd rekening met de knoflookpad op het land en in het water

VOOR DE KNOFLOOKPAD AANTREKKELIJKER MAKEN

BODEMBEWERKING EN GEWASKEUZE

- ▶ Gebruik geen zwaar materiaal bij het bewerken van het land, zodat de bodem los blijft. De knoflookpad kan zich dan makkelijk in- en uitgraven.
- ▶ Pas de grondbewerkingen en gewaskeuze aan. Ploeg de akkers niet meer in de zomer. Onderzoek heeft aangetoond dat bij het ploegen van de akkers in de zomer 90 procent van de jonge knoflookpadden sterft. Door voor zomergraan te kiezen, waarbij na de oogst de stoppel blijft staan, kan de bewerking van de bodem beperkt blijven tot het vroege voorjaar wanneer de knoflookpad nog in winterrust is.

WERKZAAMHEDEN RONDOM POEL

- ▶ Maai het gras rondom de poel niet bij regenachtig weer in de zomermaanden, want dan trekken de jonge padden juist vanuit het water naar het land.
- ▶ Verwijder regelmatig schaduwgevende bomen en struiken rondom poelen, aangezien de knoflookpad de voorkeur geeft aan zonnige wateren. De zon warmt het water op en zorgt ervoor dat eitjes en larven zich sneller ontwikkelen.
- ▶ Schoon de poel eens in de paar jaar op tussen 1 september en 15 oktober, waarbij minimaal 20% van de poel ongemoeid wordt gelaten.

WAT DOET DE VALA VOOR AMFIBIEËN?

Als agrarisch collectief willen we de leefomgeving van de knoflookpad verbeteren. In samenwerking met grondeigenaren herstellen we landschapselementen en poelen en leggen nieuwe aan. We zorgen voor periodiek onderhoud en we stimuleren meer variatie aan kruiden en structuur in de agrarische percelen. Ons doel is het herstellen en behouden van het kleinschalige cultuurlandschap in de Achterhoek met de bijbehorende flora en fauna.

COLOFON

Uitgave van Vereniging Agrarisch Landschap Achterhoek (VALA), februari 2019

E-mail: info@de-vala.nl

Website: www.de-vala.nl

Tekst: VALA, Jan Stronks, Monique Nieuwenhuis

Eindredactie: Nieuw & CO, Monique Nieuwenhuis

Foto's: p. 6 Michele Aldeghi (Shutterstock), p. 6 eisnoer Christian Fischer (Wikipedia),

p. 7 2^e knoflookpad D. Kucharski K. Kucharska (Shutterstock), overige foto's Jan Stronks e.a.

Vormgeving: Designimals, Laura Hondshorst

De Vereniging Agrarisch Landschap Achterhoek (VALA) is een samenwerkingsverband van de zes agrarische natuurverenigingen in de Achterhoek.